

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI VE
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

7/6020
SÜRELİDİR

SAYI : B.02.0.002- 83
KONU : Soru Önergesi 7/6020

16.10.2009

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İLGİ: a) TBMM Başkanlığının, 22.12.2008 tarih ve KAN.KAR.MD..A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/6020-10457/21972 sayılı yazısı.
b) Başbakanlığın, 24.12.2008 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-108-35/5123 sayılı yazısı.
c) Gümrük Müsteşarlığının 09.01.2009 tarih ve B.02.1.GÜM.0.06.00.01.610-80-128 sayılı yazısı.

Konya Milletvekili Sayın Atilla KART'ın, Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği Sayın Başbakanımızın da Bakanlığım koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını istediği 7/6020 sayılı yazılı soru önergesi cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Hayati YAZICI
Devlet Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı

Ek: İlgili (c) yazı ve eki (2 sayfa)

DAĞITIM _____ :
Gereği _____ :
TBMM Başkanlığına

Bilgi _____ :
Başbakanlığa

T.C.
BAŞBAKANLIK
Gümrük Müsteşarlığı

Sayı : B.02.1.GÜM.0.06.00.01.610-80
Konu : 7/6020 sayılı yazılı soru önergesi

Ankara, 08/01/2009

09.01.2009* 0128

DEVLET BAKANLIĞI VE BAŞBAKAN YARDIMCILIĞINA
(Sayın Hayati YAZICI)

İLGİ: 26.12.2008 tarihli ve B.02.0.002-2642 sayılı yazıları.

İlgide kayıtlı yazıları eki, Konya Milletvekili Sayın Atilla KART tarafından yöneltilen 7/6020 sayılı yazılı soru önergesinde yer alan hususlara ilişkin cevaplar aşağıda belirtilmiştir.

1- a) Bilindiği gibi Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) dayanağını Anayasanın 135 inci maddesinden alan ve 18.05.2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu ile kurulmuş **kamu kurumu niteliğindeki** bir üst kuruluştur.

Soru önergesine konu edilen seyahat ve toplantıda sadece International Road Transportation Union (Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Birliği) (IRU) ile değil, Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu (BM/AEK) Ulaştırma Bölümü ve Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ), Ticaret, Finansman ve Ticaretin Kolaylaştırılması Direktörlüğü Direktörleri ile de görüşmeler yapılmıştır. Üstelik son iki yerle Gümrük Müsteşarı düzeyinde ilk kez görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

Önergede sorulduğu biçimde Gümrük Müsteşarı tarafından TIR karnesi başına gümrüğe, Devlete verilen kefaletin artırılmaması yönünde bir talepte bulunulmamıştır. Kaldı ki, bu konunun karar mekanizması ve bu mekanizmadaki süreç dikkate alındığında, böyle bir talep gündeme getirilse dahi bir anlamı olmayacağı açıktır.

TIR Sözleşmesi ilk olarak 1959'da imzalanmış olup sektördeki gelişmelere paralel olarak 1975'te yeni bir Sözleşme imzalanmıştır. Şu anda Sözleşmenin 68 akit tarafı bulunmaktadır. Sözleşmenin uygulanmasına yönelik işlemler, BM Avrupa Ekonomik Komisyonu bünyesindeki Taşımacılığı Etkileyen Gümrük Sorunları Çalışma Grubu (WP.30) TIR İdari Komitesi (AC.2), TIR Yürütme Kurulu (TIREXB), TIR İletişim Grubu tarafından yürütülmektedir. Sözleşmede, Gümrük makamlarına "her TIR karnesi için kefil kuruluşun talep edebilecekleri azami miktarı 50.000 ABD dolarına (ayrıntıları belirtilen ve limiti aşan alkol ve tütün ürünleri için 200.000 ABD doları) eşit bir miktar ile sınırlandırılmaları" tavsiye edilmiştir. Her bir Akit Tarafın bu Sözleşmede belirlenen usullere göre değişiklik teklif etme yetkisi vardır.

Kefalet miktarının maksimum seviyesinin artırılması teklifi ilk defa gayri resmi belge ile 05.06.2007, daha sonra ise 06.07.2007 tarihinde yayınlanan resmi belge ile Beyaz Rusya Cumhuriyeti (Belarus) tarafından verilmiştir. Bu teklif 24 - 28 Eylül 2007 tarihlerinde gerçekleştirilen (WP.30) 117. Dönem toplantısında görüşülmüş ve birçok akit tarafın desteğini almıştır. Teklifin görüşüldüğü diğer oturumlarda ülkemiz görüşü, ülkemizi temsil ile görevli DTM tarafından, değişikliğe karşı olumsuz görüş verilmesi şeklinde oluşturulmuş ve 119. Dönem oturumunda sadece ülkemizin karşı çıktığı bu sözleşme değişikliğinin İdari Komitede karara bağlanmasına karar verilmiştir. 46. Dönem İdari Komite toplantısında her bir TIR Karnesi için garantinin maksimum seviyesinin 60.000 euroya yükseltilmesi teklifi prensipte kabul edilmiştir.

b) Devlet Bakanlığı Makamının (Sn. Kürşat TÜZMEN) 04.12.2006 tarihli ve 2006/1777 sayılı Olurları uyarınca, TIR Sözleşmesine ilişkin ülkemiz pozisyonunun belirlenmesinde koordinasyon, politikaların izlenmesi, bu süreç içinde ara çalışmalar ile ikili ve çoklu görüşmeleri gerçekleştirme görevi Dış Ticaret Müsteşarlığı Anlaşmalar Genel Müdürlüğüne verilmiştir.

c) TIR Sözleşmesinde değişiklik yapılarak kefalet miktarının artırılmasına yönelik Belarus'un teklifi üzerine ülkemiz görüşünün oluşturulması çalışmaları sürecinde, Dış Ticaret Müsteşarlığı ile yapılan görüşme ve yazışmalarda teklifin kamu alacağının azami ölçüde teminat altına alınması açısından olumlu değerlendirilmekle birlikte, ülkemiz görüşünün mezkûr Onay uyarınca taraflarınca oluşturulmasının uygun olacağı, Gümrük Müsteşarlığı resmi görüşü olarak Dış Ticaret Müsteşarlığına bildirilmiştir. Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu (BM/AEK) bünyesinde yapılan toplantılarda teklife yönelik sunulan nihai görüş de Devlet Bakanlığının yukarıda anılan Oluru uyarınca Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından oluşturulmuştur. Nitekim müzakereler sonucunda teklif bir muhalif oya karşı ilgili komitede oyçokluğu ile kararlaştırılmıştır. Biz de, TIR Sözleşmesinin tarafı olmamız nedeniyle, alınan kararın yürürlüğe girdiği tarihte uygulamalarımızı bu karar yönünde düzenleyeceğiz.

d) Gümrük Müsteşarlığının kefaletin artırılmaması yönünde resmi görüşü bulunmamakla birlikte, kefalet miktarı ile kaçakçılık fiilinin oluşması arasında doğrudan bir ilişki bulunmamaktadır. Ancak, kefalet miktarının artırılmaması kaçakçılık olayının vuku bulması halinde ortaya çıkabilecek gümrük vergi ve resimlerinin tahsilâtına ilişkin güvencenin azalması sonucunu doğurabilmekte olup, bu husus koordinasyon görevini yürüten Dış Ticaret Müsteşarlığına iletilmiştir.

e) Uluslararası kefil kuruluş olan IRU ile ulusal kefil kuruluş olan TOBB arasındaki ilişkinin Müsteşarlığımızca bilinmesi mümkün değildir.

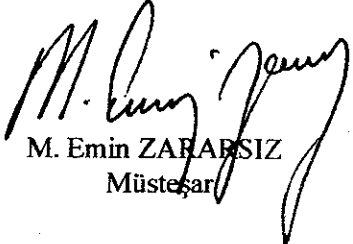
TIR Karnesi kapsamındaki taşımalara ilişkin usulsüzlükler ve kaçakçılık suçları nedeniyle 2007 ve 2008 yılları itibariyle TOBB'den yapılan tahsilat miktarları ile dava konusu karne sayıları Tablo-1'de (EK-1) gösterilmiştir. Bu tahsilatlar büyük oranda dava süreci sonunda gerçekleştirilmiş olup 2000-2008 dönemine ait davaların dağılımı da Tablo-2'de (EK-2) gösterilmiştir.

2- Soru önergesinde de belirtildiği gibi seyahat programını tamamen TOBB yapmış olup, Gümrük Müsteşarı da bu görüşmelere davet edilmiştir. Dolayısıyla destek hizmetlerinin davet eden kuruluş tarafından sağlanması doğaldır ve teamüldendir. Müsteşarlıktan kimlerin katılacağını belirlemek ise Müsteşarlığın yetkisi dâhilindedir. Ayrıca, yukarıda da belirtildiği gibi TOBB Anayasal dayanağı olan, kanunla kurulmuş ve kamu kurumu niteliği bulunan bir kuruluştur.

3- Yukarıda da belirtildiği gibi, TOBB Anayasal dayanağı olan, kanunla kurulmuş ve kamu kurumu niteliği bulunan bir kuruluştur. Daha önce bazı kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılmakta olan birçok kamu hizmeti artık TOBB tarafından yerine getirilmektedir. Dolayısıyla TOBB herhangi bir özel sektör kuruluşu gibi değerlendirilemeyeceği gibi, kamu kurumlarıyla çıkar çelişkisi içinde olduğu da iddia olunamaz. Müsteşarlık gibi en üst düzeydeki bir statüde bulunanların kararlarının bu gibi organizasyonlar nedeniyle sıhhati konusunda bir kuşkunun oluşacağı değerlendirilmemektedir.

4- Gümrük Müsteşarının katıldığı toplantılarda, IRU'nun yapısı ve geleceğe yönelik kara taşımacılığı konusundaki tahminler hakkında brifing verilmiş, BM/AEK ve DTÖ ile yapılan görüşmelerde ise uluslararası ticaretin önündeki engellerin azaltılması ve kaldırılması, Birleşmiş Milletler TIR Sözleşmesinin gereği şekilde uygulanması, kara taşımacılığının önündeki engellerin kaldırılması ve bu konudaki bürokrasi ve kırtasiyeciliğin azaltılması gibi konularda görüş alış verişinde bulunulmuştur.

Bilgilerine arz ederim.

M. Emin ZARAFSIZ
Müsteşar

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI VE
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

TARİH : 12.01.2009
SAYI : 83

EK: 2 Tablo

Tablo:1
2007-2008 Yıllarında Takibe Geçilen Karne Sayıları ile TOBB ve Firmalardan Yapılan Tahsilatın Dağılımı

Yıllar	Takibe Geçilen Karne Sayısı*	TOBB Tarafından dava konusu edilen karne sayısı	TOBB'dan Dava Süreci Sonunda Yapılan Tahsilat Miktarı		TOBB tarafından Dava Konusu Edilmeksizin Resen Yapılan Tahsilat		TOBB'dan Yapılan Toplam Tahsilat Miktarı (TL)	Firmalardan Yapılan Tahsilat Miktarı (TL)
			Karne Sayısı	Tahsilat Miktarı (TL)	Karne Sayısı	Tahsilat Miktarı (TL)		
**2007	100	89	32	1.408.770.-	-	-	1.408.770.-	111.441.-
***2008	113	43	46	1.931.659.-	8	434.369.-	2.366.028.-	484.876.-

* Takibe geçilen karne sayısı, TIR Sözleşmesi gereğince takip sürecine başlanılan karnelerin tamamını içermekte olup, tahsilat aşamasına gelmeden ve/veya dava konusu edilmeden takibi durdurulan karneleri de kapsamaktadır.

**Usulsüzlük sebebiyle 2007 yılında TOBB nezdinde tahsilat aşamasında olan 32 karnenin tamamı dava süreci sonunda TOBB'dan tahsil edilmiştir.

***Usulsüzlük sebebiyle 2008 yılında TOBB nezdinde tahsilat aşamasında olan 46 karneden 38 adedi dava süreci sonunda, 8 adedi de dava konusu edilmeksizin TOBB'dan tahsil edilmiştir.

Tablo:2**TIR Karnesi Kapsamı Taşımalara İlişkin Açılan Davaların Dağılımı (2000-2008)**

AÇILAN DAVA SAYISI	940
KAPANAN DAVA SAYISI	315
AÇIK DAVA SAYISI	625
TOBB' nin AÇTIĞI DAVA SAYISI	437
ŞAHIS VE FİRMALARIN AÇTIĞI DAVA SAYISI	503